Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA ŽANA RIŠĀRA DELATŪRA
[*JEAN RICHARD DE LA TOUR*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2021. gada 28. oktobrī [1]

Lieta C-275/20

Eiropas Komisija
pret

Eiropas Savienības Padomi

Atcelšanas prasība – Lēmums (ES) 2020/470 – Tiesību termiņa pagarinājums attiecībā uz audiovizuāliem kopražojumiem, kā noteikts Brīvās tirdzniecības nolīguma starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Korejas Republiku, no otras puses, Protokola par sadarbību kultūras jomā 5. pantā – Procesuālais juridiskais pamats – LESD 218. panta 7. punkts – Piemērojamā procedūra un balsošanas kārtība

I. Ievads

1. Ar prasības pieteikumu Eiropas Komisija lūdz atcelt Padomes Lēmumu (ES) 2020/470 (2020. gada 25. marts) par tiesību termiņa pagarinājumu attiecībā uz audiovizuāliem kopražojumiem, kā noteikts Brīvās tirdzniecības nolīguma starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Korejas Republiku, no otras puses, Protokola par sadarbību kultūras jomā 5. pantā [2].

2. Ar šo protokolu tika izveidots regulējums, kurā Puses sadarbojas, lai veicinātu kultūras pasākumu, preču un pakalpojumu apmaiņu, tostarp audiovizuālajā nozarē, kā arī lai uzlabotu nosacījumus, kas reglamentē šo apmaiņu. Minētajā protokolā Puses piekrita piešķirt Savienības un Korejas Republikas producentu kopražojumu izstrādei tiesības izmantot attiecīgas vietēja vai reģionāla rakstura kultūras satura veicināšanas sistēmas. Šo tiesību termiņš tiek pagarināts reizi trijos gados.

3. Savienības līmenī Eiropas Savienības Padome ir pilnvarojusi Komisiju izbeigt attiecīgās tiesības pirms katra termiņa beigām vai, gluži pretēji, ierosināt to pagarināšanu. Šajā lietā Tiesai būs jāprecizē, vai šīs pilnvaras ietilpst LESD 218. panta 7. punkta piemērošanas jomā un – apstiprinošas atbildes gadījumā – vai to īstenošanas nosacījumi atbilst šai tiesību normai.

[1] Oriģinālvaloda – franču.

[2] OV 2020, L 101, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums".

II. Atbilstošās tiesību normas

A. Protokols par sadarbību kultūras jomā

4. Brīvās tirdzniecības nolīguma starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Korejas Republiku, no otras puses[3], Protokola par sadarbību kultūras jomā[4] 5. pantā ar nosaukumu "Audiovizuāli kopražojumi" ir noteikts, ka attiecībā uz audiovizuālajiem kopražojumiem piešķir tiesības izmantot attiecīgas vietēja vai reģionāla rakstura kultūras satura veicināšanas sistēmas (turpmāk tekstā – "attiecīgās tiesības"). Tas ir formulēts šādi:

"[..]

3. Puses saskaņā ar saviem attiecīgajiem tiesību aktiem veicina ES Puses un Korejas producentu kopražojumu izstrādi, ietverot to, ka attiecībā uz kopražojumiem piešķir tiesības izmantot attiecīgas vietēja vai reģionāla rakstura kultūras satura veicināšanas sistēmas.

[..]

8. a) Tiesības attiecībā uz kopražojumiem izmantot attiecīgās 4. un 5. punktā minētās vietēja vai reģionāla rakstura kultūras satura veicināšanas sistēmas piešķir uz trīs gadiem pēc šā protokola piemērošanas. Pamatojoties uz Vietējo konsultantu grupu konsultācijām, sešus mēnešus pirms termiņa beigām Komiteja sadarbībai kultūras jomā tiekas, lai novērtētu tiesību īstenošanas rezultātus attiecībā uz kultūras daudzveidības veicināšanu un abpusēji izdevīgo sadarbību kopražojumu izstrādē.

b) Tiesību izmantošanas termiņu pagarina par trīs gadiem un turpmāk pagarina automātiski uz tādu pašu termiņu, ja vien kāda no pusēm nepārtrauc tiesību izmantošanu, paziņojot par to rakstveidā vismaz trīs mēnešus pirms sākotnējā termiņa vai jebkura turpmākā termiņa beigām. Sešus mēnešus pirms šāda pagarināta termiņa beigām Komiteja sadarbībai kultūras jomā veic novērtēšanu ar līdzīgiem nosacījumiem, kā izklāstīts a) apakšpunktā.

[..]"

B. Lēmums 2011/265/ES

5. Padomes Lēmuma 2011/265/ES (2010. gada 16. septembris) par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Brīvās tirdzniecības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Korejas Republiku, no otras puses[5], 6. apsvērumā ir norādīts:

"(6) Padomei saskaņā ar Līguma 218. panta 7. punktu jāpilnvaro Komisija apstiprināt konkrētus ierobežotus grozījumus nolīgumā [ar Korejas Republiku]. Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai pārtraukt tiesības uz kopražojumiem, kā paredzēts Protokola par sadarbību kultūras jomā 5. pantā, ja vien Komisija nenosaka, ka šādas tiesības būtu jāsaglabā, un ja vien

[3] OV 2011, L 127, 6. lpp.; turpmāk tekstā – "nolīgums ar Korejas Republiku".

[4] OV 2011, L 127, 1418. lpp.

[5] OV 2011, L 127, 1. lpp.

Padome to neapstiprina, ievērojot īpašu procedūru, kuras izmantošana izriet gan no šā elementa jutīgā rakstura nolīgumā, gan no fakta, ka nolīgum[s] jānoslēdz Savienībai un tās dalībvalstīm. [..]"

6. Šī lēmuma 4. panta 1. punktā ir noteikts:

"Komisija sniedz Korejai paziņojumu par Savienības nodomu nepagarināt kopražojuma tiesību izmantošanas periodu atbilstīgi Protokola par sadarbību kultūras jomā 5. pantam, ievērojot tā 5. panta 8. punktā izklāstīto kārtību, ja vien Padome pēc Komisijas priekšlikuma četrus mēnešus pirms šāda tiesību izmantošanas perioda beigām nepiekrīt to turpināt. Ja Padome piekrīt to turpināt, šo noteikumu atkal piemēro pagarinātā tiesību izmantošanas perioda beigās. Lemjot konkrēti par tiesību izmantošanas perioda turpināšanu, Padome pieņem lēmumu vienprātīgi."

C. Īstenošanas lēmums 2014/226/ES

7. Ar Padomes Īstenošanas lēmumu 2014/226/ES (2014. gada 14. aprīlis) par tiesību termiņa pagarinājumu attiecībā uz audiovizuāliem kopražojumiem, kā noteikts Brīvās tirdzniecības nolīguma starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Korejas Republiku, no otras puses, Protokola par sadarbību kultūras jomā 5. pantā[6], laikposms, kurā tiek piemērotas tiesības audiovizuālajiem kopražojumiem izmantot attiecīgas vietēja vai reģionāla rakstura kultūras satura veicināšanas sistēmas saskaņā ar šī protokola 5. panta 4.–7. punktu, tika pagarināts par trim gadiem – no 2014. gada 1. jūlija līdz 2017. gada 30. jūnijam.

D. Lēmums (ES) 2015/2169

8. Ar Padomes Lēmumu (ES) 2015/2169 (2015. gada 1. oktobris) par to, lai noslēgtu Brīvās tirdzniecības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Korejas Republiku, no otras puses[7], šis nolīgums tika apstiprināts Savienības vārdā. Šī lēmuma 6. apsvērums ir formulēts tāpat kā Lēmuma 2011/265 6. apsvērums. Tāpat Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktam ir līdzīgs saturs kā Lēmuma 2011/265 4. panta 1. punktam.

E. Lēmums (ES) 2017/1107

9. Ar Padomes Lēmumu (ES) 2017/1107 (2017. gada 8. jūnijs) par tiesību termiņa pagarinājumu attiecībā uz audiovizuāliem kopražojumiem, kā noteikts Brīvās tirdzniecības nolīguma starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Korejas Republiku, no otras puses, Protokola par sadarbību kultūras jomā 5. pantā[8], laikposms, kurā tiek piemērotas tiesības audiovizuālajiem kopražojumiem izmantot attiecīgas vietēja vai reģionāla rakstura kultūras satura veicināšanas sistēmas saskaņā ar šī protokola 5. panta 4.–7. punktu, tika pagarināts par trim gadiem – no 2017. gada 1. jūlija līdz 2020. gada 30. jūnijam.

6 OV 2014, L 124, 25. lpp.

7 OV 2015, L 307, 2. lpp.

8 OV 2017, L 160, 33. lpp.

F. Apstrīdētais lēmums

10. Apstrīdētajā lēmumā, kas pieņemts, pamatojoties uz Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktu, ir paredzēts, ka termiņu tiesībām audiovizuālos kopražojumos izmantot attiecīgās Pušu shēmas vietējā un reģionālā kultūras satura veicināšanai, kā paredzēts protokola 5. panta 4.–7. punktā, pagarina par trim gadiem – no 2020. gada 1. jūlija līdz 2023. gada 30. jūnijam.

III. Lietas dalībnieku prasījumi

11. Komisija lūdz Tiesu atcelt apstrīdēto lēmumu un piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

12. Padome lūdz Tiesu prasību noraidīt un piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Pakārtoti apstrīdētā lēmuma atcelšanas gadījumā tā lūdz Tiesu atstāt spēkā apstrīdētā lēmuma sekas līdz brīdim, kad ir novērsti atcelšanas iemesli.

13. Ar Tiesas priekšsēdētāja 2020. gada 7. decembra lēmumu Francijas Republikai un Nīderlandes Karalistei tika dota atļauja iestāties lietā Padomes prasījumu atbalstam.

IV. Lietas dalībnieku izvirzīto pamatu un argumentu kopsavilkums

14. Prasības atcelt tiesību aktu pamatojumam Komisija izvirza vienu vienīgu pamatu, kas attiecas uz to, ka Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punkta kā juridiskā pamata izmantošana apstrīdētā lēmuma pamatošanai esot pretrunā Līgumam un Tiesas judikatūrai un līdz ar to prettiesiska.

15. Tā norāda, ka šī Lēmuma 2015/2169 tiesību norma bija ietverta priekšlikumā Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Brīvās tirdzniecības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Korejas Republiku, no otras puses, kuru tā iesniedza 2010. gada 9. aprīlī[9], bet, ņemot vērā Tiesas judikatūras attīstību kopš Lisabonas līguma stāšanās spēkā, šķiet, ka priekšlikums, kuru tā bija spiesta iesniegt, lai saņemtu Padomes apstiprinājumu šī nolīguma pieņemšanai, nav atbilstošs līgumiem, tādēļ tā kopš 2015. gada sistemātiski atteikusies pamatoties uz minēto normu. Neraugoties uz šo tiešo iebildumu, to pašu normu, saskaņā ar kuru nepieciešama vienprātība, nepiedaloties Eiropas Parlamentam, Padome piemēroja, pieņemot gan Lēmumu 2017/1107, gan apstrīdēto lēmumu, attiecībā uz kuriem tās lēmuma priekšlikums bija balstīts uz LESD 167. panta 3. punktu, lasot to kopā ar 218. panta 6. punkta a) apakšpunkta v) punktu, paredzot – kopā ar LESD 218. panta 8. punkta pirmo daļu – balsojumu Padomē ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Parlamenta apstiprinājuma.

16. Komisija apgalvo, ka šīs pēdējās minētās tiesību normas bija piemērojamas, jo apstrīdētais lēmums attiecas uz vienas starptautiska nolīguma daļas piemērošanas pagarināšanu laikā. Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punkts esot atvasināts juridiskais pamats, kura izmantošana esot pretrunā LES 13. panta 2. punktā noteiktajam kompetenču sadales principam, kā arī institucionālā līdzsvara principam un līdz ar to arī Līgumam, kā to ir interpretējusi Tiesa[10].

[9] COM(2010) 137, galīgā redakcija.

[10] Šajā ziņā tā atsaucas uz 2008. gada 6. maija spriedumu Parlaments/Padome (C-133/06, EU:C:2008:257, 54.–60. punkts un tajos minētā judikatūra).

17. Turklāt atvasināta juridiskā pamata izmantošana, kas paredz vienprātīgu lēmumu Padomē, esot prettiesiska, ņemot vērā Tiesas judikatūru [11]. Būtu arī nekonsekventi prasīt Padomes vienprātību attiecīgo tiesību pagarināšanai, lai gan šo tiesību noteikšana tika izlemta ar kvalificētu balsu vairākumu un Savienība saskaņā ar starptautiskajām tiesībām ir piekritusi, ka tas principā tiek automātiski pagarināts. Stingrāku iekšējo noteikumu piemērošana un prasība, saskaņā ar kuru Padomei ir jāpieņem šo tiesību pagarināšana, būtu pretrunā automātiskas pagarināšanas mērķim, par kuru vienojušās Protokola par sadarbību kultūras jomā Puses, un līdz ar to tas būtu pretrunā judikatūrai par starptautisko nolīgumu pārākumu pār atvasinātajām Savienības tiesībām [12].

18. Padome, kuru atbalsta Francijas Republika un Nīderlandes Karaliste, uzskata, ka, pieņemot apstrīdēto lēmumu, tā ir rīkojusies savas kompetences robežās atbilstoši Līgumos paredzētajai procedūrai un ievērojusi institucionālā līdzsvara principu.

19. Tā atgādina, ka Komisija ir iesniegusi priekšlikumu Padomes lēmumam, ar ko atļauj parakstīt un provizoriski piemērot Brīvās tirdzniecības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Korejas Republiku, no otras puses [13], kurā ietilpst Protokols par sadarbību kultūras jomā, kā arī priekšlikumu Padomes lēmumam par šī nolīguma noslēgšanu [14]. Abos šajos priekšlikumos Komisija prezentēja Savienības iekšējo lēmumu pieņemšanas procesam piemērojamo procedūru attiecīgo tiesību pagarināšanai vai atcelšanai katra triju gadu laikposma beigās, un šī procedūra vēlāk tika pieņemta Lēmuma 2015/2169 ietvaros. Komisija arī sniedza paskaidrojumus par minētās procedūras juridisko pamatu, proti, LESD 218. panta 7. punktu, abu priekšlikumu, kurus Padome pieņēma bez grozījumiem, 6. apsvērumā. Parlaments ar 2011. gada 17. februāra normatīvo rezolūciju [15] apstiprināja Padomes lēmumu par minētā nolīguma noslēgšanu.

20. Padome norāda, ka Komisija, kas nepaskaidro iemeslu, kura dēļ tā "uzskatīja, ka tai ir pienākums" iesniegt priekšlikumu, pret kuru tā būtu iebildusi, nekad nav iesniegusi Padomei priekšlikumu grozīt Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktā paredzēto procedūru un, lai gan tuvojās pēdējā pagarinājuma perioda beigas 2020. gada 30. jūnijā, tā neiesniedza priekšlikumu par attiecīgo tiesību termiņa pagarināšanu. Padome pēc tam, kad tā bija lūgusi Komisiju brīdināt Korejas Republiku par šo tiesību atcelšanu vai iesniegt lēmuma priekšlikumu Padomei, lai atkārtoti pagarinātu laikposmu par trim gadiem, pieņēma apstrīdēto lēmumu, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu.

21. Padome apgalvo, pirmkārt, ka, pieņemot apstrīdēto lēmumu, tā nav balstījusies uz atvasinātu juridisko pamatu, ka tās piemērotā procedūra ir balstīta uz LESD 218. panta 7. punktu un ka šī procedūra ir saderīga ar šo tiesību normu. Tieša atsauce uz LESD 218. panta 7. punktu, kas ir ietverta Lēmuma 2015/2169 6. apsvērumā, ļoti skaidri norādot, ka šī lēmuma 3. panta 1. punkts ir balstīts uz šo tiesību normu, kas ļauj Padomei atkāpties no LESD 218. panta 5., 6. un 9. punkta, ja Savienības noslēgtajā nolīgumā ir paredzēta tāda vienkāršota grozījumu procedūra kā tā, kas paredzēta Protokola par sadarbību kultūras jomā 5. panta 8. punktā. Šajā atsaucē uz LESD 218. panta 7. punktu esot izskaidrota arī Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktā noteiktā procedūra minētās protokola normas piemērošanai.

[11] Komisija šajā ziņā atsaucas uz 2018. gada 4. septembra spriedumu Komisija/Padome (Nolīgums ar Kazahstānu) (C-244/17, EU:C:2018:662, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).

[12] Komisija šajā ziņā atsaucas uz 2008. gada 3. jūnija spriedumu *Intertanko* u.c. (C-308/06, EU:C:2008:312, 42. punkts).

[13] COM(2010) 136 *final*.

[14] Skat. šo secinājumu 9. zemsvītras piezīmi.

[15] OV 2012, C 188 E, 113. lpp.

22. LESD 218. panta 7. punkta piemērojamības nosacījumi esot izpildīti, jo, pirmām kārtām, tiesību pagarināšana ir izmaiņas nolīguma ar Korejas Republiku īpašā un neatkarīgā daļā, izmantojot vienkāršotu procedūru, jo Komisijai kā sarunu vadītājai it īpaši ir tiesības grozīt attiecīgās tiesības, tās atceļot, izbeidzoties spēkā esošajam triju gadu laikposmam, un informēt Korejas Republiku par šo lēmumu. Tādējādi ar šo procedūru tiekot īstenota vienkāršotā grozījumu procedūra, kas noteikta Protokola par sadarbību kultūras jomā 5. panta 8. punktā. Otrām kārtām, Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktā paredzētajā procedūrā esot ietverti atbilstoši nosacījumi, kas papildina šajā kontekstā Komisijai piešķirtās pilnvaras. Tādējādi esot paredzēts, ka tad, ja Komisija nolemj, ka attiecīgās tiesības ir jāpagarina uz jaunu triju gadu laikposmu, tai šis lēmums ir jāiesniedz Padomei apstiprināšanai. Līdz ar to šī procedūra, kas ir apstrīdētā lēmuma juridiskais pamats, esot tikusi izveidota atbilstoši Līgumos paredzētajām pilnvarām un šī lēmuma juridiskais pamats neesot atvasināts juridiskais pamats.

23. Otrkārt, Padome norāda, ka Komisija nonāk pretrunā procedūrai, kuru tā uzskata par piemērojamu, apgalvojot, ka Parlamenta piekrišana ir nepieciešama saskaņā ar LESD 218. panta 5. un 6. punktu, vienlaikus apgalvojot, ka nav jāpiemēro nekāda iekšēja procedūra, ņemot vērā, ka Protokola par sadarbību kultūras jomā 5. panta 8. punktā ir paredzēta attiecīgo tiesību termiņa automātiska pagarināšana reizi trijos gados un ka šī starptautisko tiesību norma ir pārāka pār valsts atvasinātajām tiesībām. Taču neesot konflikta starp šī protokola 5. panta 8. punktu un Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktu, no kuriem pirmais nosaka procedūru, kas jāievēro starp nolīguma ar Korejas Republiku Pusēm, savukārt otrajā esot noteikta lēmumu pieņemšanas procedūra Savienībā šī minētā protokola 5. panta 8. punkta piemērošanas nolūkā.

24. Treškārt, Padome uzskata, ka Komisijas arguments par institucionālā līdzsvara principa un kompetenču sadales principa neievērošanu nav pamatots. Komisijai faktiski nekad neesot bijis nolūka panākt, lai tiktu lūgts Parlamenta apstiprinājums, jo tā iesniedza Padomes lēmuma priekšlikumu mazāk nekā mēnesi pirms termiņa beigām, lai paziņotu Korejas Republikai par attiecīgo tiesību nepagarināšanu, lai gan vairs nebija iespējams nedz faktiski panākt vienošanos Padomē, nedz lūgt Parlamenta piekrišanu.

25. Ceturtkārt, Padome uzskata, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu, apstrīdot vienprātības prasību Padomē, lai gan tā pati ir ierosinājusi šo balsošanas noteikumu un tā nekad nav ierosinājusi grozīt Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktu. Attiecīgo tiesību pagarināšana esot atkāpe no vispārējā noteikuma, saskaņā ar kuru tiesības tiek atceltas, ja nav pretēju lēmumu, kas pamato stingrākus nosacījumus.

26. Pakārtoti Padome apgalvo, ka tad, ja Tiesa secinātu, ka LESD 218. panta 7. punktā ietvertajos nosacījumos nebija iespējams paredzēt vienprātību, nebūtu spēkā vienīgi pienākums pieņemt vienprātīgu lēmumu. Tomēr, tā kā apstrīdētais lēmums tika pieņemts vienbalsīgi, pēc tās domām, tas esot jāuzskata par likumīgi pieņemtu un to nevar atcelt. Visbeidzot gadījumā, ja Tiesa atceltu apstrīdēto lēmumu, Padome uzskata, ka būtu jāatstāj spēkā tā sekas.

27. Replikā Komisija galvenokārt atbild, ka tā piekrīt Padomes viedoklim, saskaņā ar kuru apstrīdētā lēmuma priekšmets ir nolīguma grozījums LESD 218. panta 7. punkta izpratnē, ciktāl ar to laikā tiek pagarināta tā noteikuma piemērošana, kurš ietverts Protokolā par sadarbību kultūras jomā. Tomēr šajā protokolā, paredzot automātisku attiecīgo tiesību termiņa pagarināšanu uz jauniem secīgiem tā paša ilguma laikposmiem, neesot paredzēta nekāda vienkāršota procedūra šo tiesību termiņa pagarināšanai, līdz ar to neesot nepieciešams, lai Padome atļautu Komisijai apstiprināt minēto tiesību termiņa pagarināšanu. Līdz ar to Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punkts nevar tikt uzskatīts par LESD 218. panta 7. punkta

piemērošanas gadījumu. Savukārt ar minēto protokolu tiekot izveidota procedūra attiecīgo tiesību izbeigšanai. Šajā nolūkā Padome var atļaut Komisijai nolemt, ka otrai nolīguma ar Korejas Republiku Pusei tiek nosūtīts brīdinājums, un šo atļauju var iepriekš dot lēmumā par šā nolīguma noslēgšanu, ievērojot atbilstošus nosacījumus.

28. Komisija piebilst, ka pretēji tam, ko apgalvo Padome, procesuālie nosacījumi, kas ir pievienoti Komisijai it kā piešķirtajai atļaujai, neesot saderīgi ar LESD 218. pantu, jo Tiesa ir nospriedusi, ka attiecībā uz situācijām, kurās ir piemērojams LESD 218. panta 9. punkts, atvasinātā juridiskā pamata izmantošana, kas prasa vienprātību Padomē, ir prettiesiska [16]. Tas esot vēl acīmredzamāks attiecībā uz gadījumiem, kuros ir piemērojams LESD 218. panta 7. punkts.

29. Turklāt Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punkts nedodot Komisijai atļauju Savienības vārdā apstiprināt nolīguma ar Korejas Republiku grozījumus LESD 218. panta 7. punkta izpratnē, bet tikai atspoguļojot Komisijas pilnvaras lēmuma par attiecīgo tiesību termiņa nepagarināšanu gadījumā nodrošināt Savienības ārējo pārstāvību atbilstoši LES 17. pantam. Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktā esot apstiprināts, ka pilnvaras lemt par šo pagarināšanu ir palikušas Padomes rīcībā un ka nav notikusi faktiska lēmumu pieņemšanas pilnvaru nodošana par labu Komisijai. Līdz ar to LESD 218. panta 7. punkts neesot juridiskais pamats, kas Padomei ļauj attiecīgo tiesību termiņa pagarināšanu pakļaut īpašiem Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktā paredzētiem nosacījumiem.

30. Visbeidzot Komisija iebilst pret Padomes pakārtotajiem prasījumiem.

31. Atbildē uz repliku Padome iebilst, pirmkārt, pret Komisijas argumentu, saskaņā ar kuru attiecīgās tiesības Savienība varētu pagarināt, neizmantojot iekšējo procedūru, ja Komisijas nodoms ir tās pagarināt, savukārt lēmuma pieņemšanas procedūra esot nepieciešama, lai tās izbeigtu. Tā uzskata, ka Savienībai ir jāpiemēro atbilstošā iekšējā lēmumu pieņemšanas procedūra, lai grozītu Protokolu par sadarbību kultūras jomā, vai tas būtu, lai to pagarinātu vai lai attiecīgās tiesības izbeigtu. Pagarinājuma automātiskais raksturs attiecībā uz katru no nolīguma ar Korejas Republiku Pusēm faktiski nevar izslēgt jebkāda veida iekšējo lēmumu pieņemšanas procedūru, jo saskaņā ar šī protokola 5. panta 8. punktu attiecīgo tiesību ilgums ir trīs gadi un šo tiesību termiņu var pagarināt uz secīgiem periodiem, kuru ilgums arī ir trīs gadi, un tas nozīmētu lēmuma pieņemšanu ik pēc trim gadiem saskaņā ar atbilstošām iekšējām lēmumu pieņemšanas procedūrām. Komisijas interpretācija apdraudētu ne tikai Savienības tiesību sistēmas autonomiju, bet arī institucionālo līdzsvaru, ņemot vērā, ka Komisija varētu nolemt izslēgt Padomi no lēmumu pieņemšanas procesa saistībā ar pagarināšanu.

32. Otrkārt, Padome apgalvo, ka LESD 218. panta 7. punkts ir atbilstošs juridiskais pamats Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktā paredzētajai procedūrai. Pretēji tam, ko apgalvo Komisija, Protokola par sadarbību kultūras jomā 5. panta 8. punktā esot paredzēta vienkāršota procedūra attiecīgo tiesību pagarināšanai, ja Pušu piekrišana ir dota klusējot. Turklāt šajā pantā Pusei, kas vēlas izbeigt šīs tiesības, esot noteikts pienākums to iepriekš paziņot. Tādējādi procedūra esot dubulta un nosakot divus procedūras posmus, kas iekļaujas minētā protokola vienkāršotajā grozījumu procedūrā.

33. Treškārt, Padome apgalvo, ka Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktā noteiktā procedūra ir atbilstoša. Tajā iekšējā kārtībā esot noteikta Savienības nostāja pēc noklusējuma attiecībā uz grozījumiem Protokolā par sadarbību kultūras jomā uz secīgiem triju gadu laikposmiem līdz

[16] Komisija šajā ziņā atsaucas uz 2018. gada 4. septembra spriedumu Komisija/Padome (Nolīgums ar Kazahstānu) (C-244/17, EU:C:2018:662, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).

brīdim, kad attiecīgās tiesības tiek izbeigtas. Pretējā gadījumā šīs tiesības beigtos, beidzoties triju gadu laikposmam, attiecībā uz kuru tās tika noteiktas, un Komisijai būtu jāizpilda šī protokola 5. panta 8. punkta b) apakšpunktā noteiktā prasība. Tomēr Komisijai esot tiesības uzskatīt, ka minēto tiesību pagarināšana ir piemērota, un šajā gadījumā atkāpties no nostājas pēc noklusējuma, lūdzot Padomi to apstiprināt ar vienprātīgu lēmumu, lai nepaziņotu par šo pašu tiesību atcelšanu.

34. Padome iebilst pret apgalvojumu, ka noteikums par vienprātīgu balsojumu padara par spēkā neesošu procedūru kopumā un šī iemesla dēļ Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punkts ir atvasināts juridiskais pamats. Šajā apgalvojumā neesot ņemts vērā fakts, ka Padome ir apstiprinājusi Savienības nostāju, kas prasīta minētā protokola 5. panta 8. punktā paredzētajā procedūrā, proti, ka attiecīgās tiesības tiek izbeigtas, beidzoties spēkā esošajam laikposmam, un ka šo tiesību pagarināšanai, atkāpjoties no šīs nostājas, kas pieņemta ar kvalificētu balsu vairākumu, ir nepieciešams stingrāks balsošanas noteikums.

35. Francijas Republika piekrīt visiem Padomes prasījumiem. Tāpat kā pēdējā minētā, tā norāda, ka apstrīdētā lēmuma juridiskajā pamatā ir noteikta lēmumu pieņemšanas procedūra, kas balstīta uz LESD 218. panta 7. punktu, un ka ar šo lēmumu šī procedūra tiek īstenota.

36. Tā uzskata, pirmkārt, ka attiecīgo tiesību pagarināšanas kārtība ir LESD 218. panta 7. punkta piemērošanas gadījums. Pirmām kārtām, kā atzīst Komisija, šo tiesību pagarināšana patiešām ir Protokola par sadarbību kultūras jomā grozījums šīs tiesību normas izpratnē. Ja uzskatītu, ka minēto tiesību pagarināšana nav šāds grozījums, jo tā ir automātiska, tas izraisītu to, ka šī protokola noteikums, kurā attiecībā uz šīm pašām tiesībām ir paredzēts ierobežots spēkā esamības termiņš, ja starp Pusēm nav saņemta piekrišana klusējot, zaudētu savu iedarbību.

37. Otrām kārtām, pretēji tam, ko apgalvo Komisija, attiecīgo tiesību automātiska pagarināšana iekļaujas procedūrā, kas ir paredzēta Protokolā par sadarbību kultūras jomā, un tas nozīmē, ka Komiteja sadarbībai kultūras jomā veic novērtējuma pētījumu. Jēdziena "vienkāršotā procedūra" LESD 218. panta 7. punkta izpratnē interpretācija, ņemot vērā starptautisko tiesību principus, it īpaši 1969. gada 23. maija Vīnes Konvenciju par starptautisko līgumu tiesībām[17], apstiprinot, ka šis jēdziens ir piemērojams šajā lietā. Proti, atkāpjoties no šī panta 5., 6. un 9. punkta, tā 7. punkts esot piemērojams, ja starptautiskā līgumā ir paredzēti atkāpes noteikumi tā grozīšanai, ar nosacījumu, ka tie veicina pārskatīšanas procedūras vienkāršošanu. Taču automātiska attiecīgo tiesību termiņa pagarināšana Pušu klusēšanas gadījumā būtu jāuzskata par tādu, kas ietilpst šajā atkāpju kategorijā no starptautisko nolīgumu vispārējo tiesību pārskatīšanas procedūras, kuru tā acīmredzami vienkāršo.

38. Otrkārt, Francijas Republika uzskata, ka ar Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktā paredzēto noteikumu tiek pareizi īstenots LESD 218. panta 7. punkts, ciktāl tajā ir paredzēts, ka Padomei ir jāapstiprina Komisijas lēmums nepaziņot par attiecīgo tiesību izbeigšanos. Šis lēmums pilnvarojot Komisiju bez Padomes piekrišanas informēt Korejas Republiku par Savienības nodomu nepagarināt šīs tiesības. Tomēr, ja Komisija nolemj, ka minēto tiesību piemērošana ir jāturpina, tai esot jāsaņem Padomes piekrišana. Tādējādi Komisijas pilnvarojums esot saistīts ar īpašiem nosacījumiem LESD 218. panta 7. punkta izpratnē, un tas esot likumīgi, jo šī tiesību norma esot atkāpe no šī panta 5., 6. un 9. punkta. Šie nosacījumi esot jāparedz, ņemot vērā ar Līgumu izveidoto institucionālo līdzsvaru, it īpaši LES 16. panta 6. punkta trešo daļu. Taču lēmums piekrist attiecīgo tiesību spēkā esamības pagarināšanai laikā esot jāuzskata par daļu no aktiem, ar

[17] *Recueil des traités des Nations unies*, 1155. sēj., 331. lpp.

kuriem tiek noteikta Savienības politika un izstrādāta tās ārējā darbība. Tātad Padome kā vienu no īpašiem nosacījumiem varētu paredzēt, ka pirms lēmuma, ko Komisija var pieņemt, pamatojoties uz Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktu, šajā ziņā ir jāsaņem Padomes piekrišana, lai tā varētu pārbaudīt, vai attiecīgās tiesības joprojām atbilst Savienības interesēm. Atsauce uz vienprātību esot tikai veids, kā īstenot šo Padomes apstiprinājumu, kura likumīgais vai nelikumīgais raksturs neietekmētu prasības par šādu apstiprināšanu spēkā esamību.

39. Treškārt un pēdējokārt, Francijas Republika uzskata – katrā ziņā no Savienības tiesību viedokļa attiecīgo tiesību termiņu nevarēja likumīgi pagarināt, pamatojoties tikai uz automātisku pagarināšanas procedūru, kas paredzēta Protokolā par sadarbību kultūras jomā, ja nebūtu Savienības tiesību akta, kas to īpaši atļautu. Proti, saskaņā ar Savienības tiesību sistēmas autonomijas principu starptautiska nolīguma noslēgšanai neesot jānosaka Savienības iekšējās procedūras.

40. Nīderlandes Karaliste paziņo, ka pilnībā piekrīt Padomes nostājai un visiem argumentiem, kas izvirzīti tās pamatojumam.

V. Vērtējums

A. Par vienīgo Komisijas izvirzīto pamatu

41. Attiecībā uz grozījumiem starptautiskā nolīgumā, ko Savienība noslēgusi saskaņā ar LESD 218. panta 6. punktā paredzēto parasto procedūru, vispārējais noteikums ir formu paralēlisms, un tas nozīmē, ka šādam grozījumam principā ir nepieciešams īstenot šo pašu parasto procedūru.

42. Izņēmuma kārtā LESD 218. panta 7. punktā ir paredzēta vienkāršota procedūra [18] Savienības noslēgta nolīguma grozīšanai, kuras mērķis ir aizstāt parasto procedūru attiecībā uz šāda nolīguma noslēgšanu.

43. Saskaņā ar LESD 218. panta 7. punktu, "slēdzot nolīgumus, Padome, atkāpjoties no 5., 6. un 9. punkta, var pilnvarot sarunu vadītāju Savienības vārdā apstiprināt grozījumus tad, ja nolīgums paredz tos pieņemt ar vienkāršotu procedūru vai ja grozījumi jāpieņem ar attiecīgo nolīgumu izveidotai struktūrai. Padome var pievienot šim pilnvarojumam īpašus nosacījumus".

44. Ar savu vienīgo pamatu Komisija apgalvo, ka apstrīdētais lēmums esot kļūdaini pieņemts, pamatojoties uz Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktu, kas esot LESD neparedzēts atvasināts juridiskais pamats. Tādējādi Padome esot pārkāpusi LES 13. panta 2. punktā nostiprināto kompetenču sadales principu un Tiesas judikatūrā attīstīto institucionālā līdzsvara principu [19].

[18] Skat. ģenerāladvokāta M. Špunara [*M. Szpunar*] secinājumus lietā Vācija/Padome (C-600/14, EU:C:2017:296, 57. punkts). Procedūras vienkāršotais raksturs it īpaši izpaužas faktā, ka LESD 218. panta 7. punktā nav paredzēta Parlamenta iesaistīšanās. Šajā ziņā skat. Rapoport, C., "La procédure de conclusion des accords externes de l'Union européenne: quelle unité après Lisbonne?", *The European Union in the World – Essays in Honour of Marc Maresceau*, Brill-Nijhoff, Leidene, 2014, 149.–169. lpp. Autors norāda, ka "demokratizācijas kustība joprojām ir uzlabojama, jo tā ir spēkā tikai nolīguma izstrādes stadijā un nepagarinās pēc nolīguma noslēgšanas. Neatkarīgi no tā, vai runa ir par nolīguma grozīšanu saskaņā ar vienkāršotu procedūru, nolīguma apturēšanu vai no šā nolīguma atvasinātu tiesību pieņemšanu, Parlamentam [..] būs tikai [LESD 218. panta] 10. punktā garantētās tiesības uz informāciju. Šajās trijās jomās Parlaments ir atkarīgs no tā, vai Komisija pilnībā ievēro pamatnolīgumu [par Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas attiecībām (OV 2010, L 304, 47. lpp.)], vai no Padomes pilnībā diskrecionārā lēmuma to lūgt" (158. lpp.). Jānorāda, ka Komisija ir apņēmusies, pirms tā apstiprina grozījumus nolīgumā saskaņā ar atļauju, ko tā saņēmusi no Padomes saskaņā ar LESD 218. panta 7. punktu, pilnībā informēt Parlamentu: skat. Pamatnolīguma par Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas attiecībām 3. pielikuma 9. punktu.

[19] Skat. it īpaši spriedumu, 2008. gada 6. maijs, Parlaments/Padome (C-133/06, EU:C:2008:257, 56.–61. punkts).

45. Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punkta mērķis ir precizēt Komisijai piešķirto pilnvaru īstenošanas kārtību un nosacījumus.

46. Lēmuma 2015/2169 6. apsvērumā ir norādīts, ka šīs pilnvaras ir pamatotas ar LESD 218. panta 7. punktu, saskaņā ar kuru Padome var pilnvarot Komisiju apstiprināt dažus nolīguma grozījumus. Minētā pilnvarojuma mērķis ir precizēts šī lēmuma 6. apsvērumā un 3. panta 1. punktā. Runa ir par atļauju Komisijai Savienības vārdā lemt par to tiesību izbeigšanos, kuras piešķirtas kopražojumiem saskaņā ar Protokola par sadarbību kultūras jomā 5. pantu, un par to paziņot Korejas Republikai. Tādējādi Komisija ir pilnvarota informēt šo valsti par Savienības nodomu nepagarināt attiecīgo tiesību piemērošanas laikposmu saskaņā ar šī protokola 5. panta 8. punktā paredzēto procedūru.

47. Šajā ziņā atgādināšu, ka minētā protokola 5. panta 8. punkta b) apakšpunktā ir paredzēts noteikums, saskaņā ar kuru pēc sākotnējā triju gadu termiņa kopražojumiem piešķirtās tiesības pagarina par trim gadiem *un turpmāk pagarina automātiski* uz tādu pašu termiņu, *ja vien kāda no pusēm nepārtrauc tiesību izmantošanu*, paziņojot par to rakstveidā vismaz trīs mēnešus pirms sākotnējā termiņa vai jebkura turpmākā termiņa beigām.

48. Tātad no Savienības viedokļa Komisija ir iestāde, kura ir pilnvarota Savienības vārdā izbeigt tiesības, kas piešķirtas kopražojumiem, kuru termiņš pretējā gadījumā tiek automātiski pagarināts.

49. Tomēr šīs pilnvaras, kas ir piešķirtas Komisijai, ir papildinātas ar īpašiem nosacījumiem, kā tas ir paredzēts LESD 218. panta 7. punktā.

50. Proti, kā izriet no Lēmuma 2015/2169 6. apsvēruma, Komisijai ir tiesības lemt par attiecīgo tiesību termiņa izbeigšanos, ja vien "[tā] nenosaka, ka šādas tiesības būtu jāsaglabā, un ja vien Padome to neapstiprina, ievērojot īpašu procedūru", vai, citiem vārdiem, pārņemot šī lēmuma 3. panta 1. punktā minētos noteikumus, "ja vien Padome pēc Komisijas priekšlikuma četrus mēnešus pirms šāda tiesību izmantošanas perioda beigām nepiekrīt to turpināt". Pēdējā minētajā gadījumā šajā pašā tiesību normā ir paredzēts, ka Padome pieņem lēmumu vienprātīgi. Saskaņā ar Lēmuma 2015/2169 6. apsvērumu šīs "īpašās procedūras" izmantošana izriet gan no "šā elementa jutīgā rakstura nolīgumā [ar Korejas Republiku], gan no fakta, ka [šis] nolīgums jānoslēdz Savienībai un tās dalībvalstīm".

51. Īsumā – Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktā aprakstītā Komisijas pilnvarojuma procedūra ir paredzēta, lai ļautu Savienībai katra triju gadu laikposma beigās izbeigt attiecīgās tiesības atbilstoši iespējai, kas šajā ziņā katrai Pusei ir paredzēta Protokola par sadarbību kultūras jomā 5. panta 8. punkta b) apakšpunktā. Attiecīgo tiesību atcelšanas vai pagarināšanas lietderīgums tātad tiek izvērtēts reizi trijos gados Komisijas vadītā procedūrā. Tikai tad, ja tā uzskata, ka attiecīgās tiesības ir jāpagarina, šajā ziņā ir jāpieņem Padomes lēmums, kam jābūt vienbalsīgam.

52. Apstrīdētais lēmums ir tieši Padomes gribas piekrist attiecīgo tiesību piemērošanas laikposma pagarināšanai uz trim gadiem no 2020. gada 1. jūlija līdz 2023. gada 30. jūnijam izpausme.

53. No apstrīdētā lēmuma teksta skaidri izriet, ka tas ir balstīts uz Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktu.

54. Līdz ar to pamats, ko Komisija izvirzījusi savas prasības pamatojumam, var tikt apmierināts tikai tad, ja ir pierādīts šīs tiesību normas prettiesiskums. Tā tas būtu gadījumā, ja būtu jāsecina, ka procedūra, ko ar to ievieš, lai noteiktu tādus pasākumus kā apstrīdētais lēmums, atkāpjas no LESD 218. panta 7. punktā atļautā.

55. Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka, "ciktāl noteikumi par to, kā Savienības iestādes pieņem lēmumus, ir paredzēti Līgumos un nav ne dalībvalstu, ne arī pašu iestāžu ziņā, tiktāl tikai Līgumos un tikai īpašos gadījumos iestādei var tikt piešķirtas tiesības grozīt tajos noteikto lēmumu pieņemšanas procedūru. Tāpēc tās iespējas iestādei noteikt atvasinātus juridiskos pamatus, kas ļautu pieņemt leģislatīvus aktus vai īstenošanas pasākumus, lai detalizētāk noteiktu vai vienkāršotu akta pieņemšanas noteikumus, atzīšana nozīmētu tādu likumdošanas pilnvaru piešķiršanu šai iestādei, kas pārsniegtu Līgumā paredzētās" [20].

56. Tādējādi ir jāpārbauda, vai Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktā paredzētā procedūra atbilst LESD 218. panta 7. punktam, kura īstenošana ir tās mērķis.

57. Šajā nolūkā ir jāpārbauda, vai ir izpildīti LESD 218. panta 7. punkta piemērošanas nosacījumi. Tas nozīmē vispirms noteikt, vai Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktā ir ietvertas Komisijas pilnvaras Savienības vārdā apstiprināt nolīguma grozījumus ar Korejas Republiku, pēc tam – vai šajā pēdējā minētajā ir paredzēts, ka šāds grozījums ir jāpieņem saskaņā ar vienkāršotu procedūru vai ar šo nolīgumu izveidotai struktūrai, un visbeidzot – vai šajā tiesību normā paredzētie noteikumi ir "īpaši nosacījumi" LESD 218. panta 7. punkta izpratnē.

58. Pirmkārt, attiecībā uz to, vai Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktā ir ietverts Komisijas pilnvarojums Savienības vārdā apstiprināt nolīguma grozījumus ar Korejas Republiku, norādīšu, ka lietas dalībnieki šajā jautājumā ir vienisprātis. Komisija nesniedz paskaidrojumus šajā sakarā. Savukārt Padome uzskata, ka attiecīgo tiesību pagarināšana ir īpašas un no šī līguma neatkarīgas daļas grozījums, un it īpaši norāda, ka Komisijai kā sarunu vadītājai ir tiesības grozīt šīs pašas tiesības, tās atceļot, izbeidzoties triju gadu laikposmam. Francijas Republika uzskata, ka ar pagarināšanu tiek paplašināta minētā nolīguma noteikumu par tiesībām, kas piešķirtas kopražojumiem, piemērošana laikā un līdz ar to tā ir uzskatāma par tā paša nolīguma grozīšanu.

59. Atzīstu, ka man ir šaubas par iespēju attiecīgo tiesību pagarināšanu kvalificēt par "nolīguma grozījumiem", ciktāl pašā Protokolā par sadarbību kultūras jomā ir noteikts šo tiesību automātiskas pagarināšanas princips, izņemot gadījumu, ja kāda no Pusēm iebilst. Tomēr apstrīdētā lēmuma mērķis nav grozīt šo protokolu šajā jautājumā, bet gan, gluži pretēji, tā mērķis ir Savienības līmenī atkārtot Savienības vēlmi turpināt attiecīgo tiesību piemērošanu.

60. Turpretī es atzīstu, ka, ciktāl Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktā ietverto Komisijas pilnvaru mērķis ir izbeigt attiecīgās tiesības Savienības vārdā, tas, ka Komisija īsteno šādas pilnvaras, atņemtu priekšmetu Protokola par sadarbību kultūras jomā 5. panta 8. punktam, kā arī tā noteikumiem, ar kuriem šīs tiesības tiek ieviestas, un tas radītu tiesiskas sekas, kas būtu līdzvērtīgas šo tiesību normu atcelšanai. Kā tas ir noteikts LESD 218. panta 7. punkta formulējumā, kurā ir paredzēts, ka, "*slēdzot nolīgumus*, Padome [..] var pilnvarot sarunu vadītāju Savienības vārdā apstiprināt grozījumus" [21], ir jāuzskata, ka šādas pilnvaras ir vērstas uz nolīguma grozīšanu ar Korejas Republiku, analizējot Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktā ietvertā pilnvarojuma piemērojamību. Šajā gadījumā tas tā ir, ciktāl šo pilnvaru mērķis ir grozīt Protokola

[20] Skat. it īpaši spriedumu, 2016. gada 22. septembris, Parlaments/Padome (C-14/15 un C-116/15, EU:C:2016:715, 47. punkts un tajā minētā judikatūra).

[21] Mans izcēlums.

par sadarbību kultūras jomā normatīvo saturu, iespējami liedzot juridiskās sekas tiesībām, kas piešķirtas kopražojumiem, kā arī noteikumu, saskaņā ar kuru šo tiesību termiņš principā tiek automātiski pagarināts reizi trijos gados.

61. Šajā mana vērtējuma stadijā man šķiet interesanti vilkt paralēles ar deleģētajiem aktiem, kas reglamentēti LESD 290. pantā, pat ja es neapgalvoju, ka LESD 218. panta 7. punktā paredzētās pilnvaras būtu pilnībā pielīdzināmas deleģējumam LESD 290. panta izpratnē. Atgādināšu, ka šajā pantā reglamentētās iespējas deleģēt pilnvaras mērķis ir ļaut Savienības likumdevējam koncentrēties uz tiesību aktu būtiskajiem, kā arī nebūtiskiem elementiem, par kuriem tas uzskata lietderīgi pieņemt tiesību aktus, vienlaikus uzticot Komisijai uzdevumu papildināt dažus pieņemtā leģislatīvā akta nebūtiskus elementus vai arī grozīt šādus elementus atbilstoši tai piešķirtajam deleģējumam [22].

62. Tāpat kā attiecībā uz deleģēto aktu izmantošanu, Komisijas pilnvaras saskaņā ar LESD 218. panta 7. punktu atbilst efektivitātes un ātruma mērķiem, jo ideja ir paātrināt Savienības lēmumu pieņemšanas procesu [23].

63. Šajā ziņā, ņemot vērā īpatnības, kas raksturo Komisijas pilnvaras apstiprināt starptautiska nolīguma grozījumus, var būt piemēroti iedvesmoties no Tiesas izmantotās koncepcijas par LESD 290. panta 1. punktā ietverto jēdzienu "grozījums".

64. Saskaņā ar Tiesas judikatūru no LESD 290. panta 1. punkta izriet, ka ar leģislatīvu aktu Komisijai var tikt deleģētas pilnvaras pieņemt vispārpiemērojamus neleģislatīvus aktus, kas papildina vai groza atsevišķus nebūtiskus leģislatīva akta elementus [24]. LESD 290. panta 1. punktā ir paredzētas divas deleģēto pilnvaru kategorijas, proti, kategorija, ar kuru var papildināt, un kategorija, ar kuru var grozīt leģislatīvu aktu [25]. Pilnvaru grozīt leģislatīvu aktu deleģēšanas mērķis ir ļaut Komisijai *grozīt vai atcelt* Savienības likumdevēja šajā aktā paredzētus nebūtiskus elementus [26]. Grozījumu esamība ir pierādīta, ja Komisijai tiek piešķirtas pilnvaras grozīt leģislatīva akta normatīvo saturu [27], kas var izpausties kā jaunas tiesību normas iekļaušana šajā aktā [28].

65. Ja pieņem, ka jēdziena "nolīguma grozījumi" LESD 218. panta 7. punkta izpratnē interpretācija netiek ierobežota tikai ar tā formālo dimensiju, uzskatot, ka, raugoties padziļinātāk, šī jēdziena piemērošanas jomā ir jāiekļauj arī situācija, kurā nolīguma noteikumiem ir atņemtas tiesiskās sekas gadījumā, ja tiek īstenotas pilnvaras, kas piešķirtas Komisijai, tad ir iespējams uzskatīt, ka ar Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktu šai iestādei tik tiešām ir piešķirtas pilnvaras Savienības vārdā apstiprināt "nolīguma grozījumus" LESD 218. panta 7. punkta nozīmē.

66. Otrkārt, attiecībā uz to, vai nolīgumā ar Korejas Republiku ir paredzēts, ka tā grozījumi ir jāpieņem saskaņā ar vienkāršotu procedūru vai ar šo nolīgumu izveidotai struktūrai, jau ir jāizslēdz šis otrais gadījums, ciktāl Komitejas sadarbībai kultūras jomā uzdevums saskaņā ar Protokola par sadarbību kultūras jomā 5. panta 8. punkta a) apakšpunktu ir tikai, "pamatojoties

22 Skat. it īpaši spriedumu, 2016. gada 17. marts, Parlaments/Komisija (C-286/14, EU:C:2016:183, 54. punkts).

23 Skat. Komisijas 2009. gada 9. decembra paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. panta īstenošanu (COM(2009) 673, galīgā redakcija), 3.2. punkts, 5. lpp.

24 Skat. it īpaši spriedumu, 2016. gada 17. marts, Parlaments/Komisija (C-286/14, EU:C:2016:183, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).

25 Skat. it īpaši spriedumu, 2016. gada 17. marts, Parlaments/Komisija (C-286/14, EU:C:2016:183, 32. punkts).

26 Skat. it īpaši spriedumu, 2016. gada 17. marts, Parlaments/Komisija (C-286/14, EU:C:2016:183, 42. punkts).

27 Skat. it īpaši spriedumu, 2015. gada 16. jūlijs, Komisija/Parlaments un Padome (C-88/14, EU:C:2015:499, 44. punkts).

28 Skat. it īpaši spriedumu, 2015. gada 16. jūlijs, Komisija/Parlaments un Padome (C-88/14, EU:C:2015:499, 43. punkts).

uz Vietējo konsultantu grupu konsultācijām, sešus mēnešus pirms [triju gadu] termiņa beigām [..] [tikties], lai novērtētu tiesību īstenošanas rezultātus attiecībā uz kultūras daudzveidības veicināšanu un abpusēji izdevīgo sadarbību kopražojumu izstrādē". Tātad šai komitejai nav pienākuma grozīt minēto nolīgumu attiecībā uz konkrētajām tiesībām. Ņemot to vērā, minētās komitejas iesaistīšanās sešus mēnešus pirms katra triju gadu laikposma beigām parāda, ka, lai gan šo tiesību termiņa automātiska pagarināšana ir norma atbilstoši šī protokola 5. panta 8. punkta b) apakšpunktam, šis noteikums neliedz uzskatīt – pretēji tam, ko apgalvo Komisija –, ka ar šo tiesību normu patiešām ir ieviests procedūras posms minēto tiesību termiņa pagarināšanai vai to atcelšanai.

67. Turklāt, manuprāt, var uzskatīt, ka nolīgumā ar Korejas Republiku ir paredzēta vienkāršota procedūra, kā tas ir prasīts LESD 218. panta 7. punktā, lai atceltu attiecīgās tiesības, ciktāl pietiek ar to, ka Puse tās izbeidz, iepriekš paziņojot vismaz trīs mēnešus pirms sākotnējā vai jebkura turpmāka laikposma beigām. Turklāt, ja, veicot īpaši plašu interpretāciju, būtu jāuzskata, ka šo tiesību pagarināšana ir uzskatāma par šī nolīguma grozīšanu – kā es neuzskatu –, nav šaubu, ka šīs pagarināšanas automātiskais raksturs, kas līdz ar to neprasa Pusēm nekādus pasākumus, tai ļautu tikt kvalificētai par "vienkāršotu procedūru" LESD 218. panta 7. punkta izpratnē.

68. Treškārt, saistībā ar jautājumu par to, vai Padomes apstiprinājums attiecīgo tiesību termiņa pagarināšanai var tikt uzskatīts par īpašu nosacījumu, kas papildina pilnvaras, kuras Komisijai piešķirtas ar Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktu, man šķiet, ka tas tā ir, jo šo tiesību atcelšanu var novērst tikai ar nosacījumu, ka Padome pēc Komisijas priekšlikuma vienprātīgi nolemj minēto tiesību termiņu pagarināt uz jaunu triju gadu laikposmu. Citiem vārdiem, Komisijai piešķirtās pilnvaras lemt par attiecīgo tiesību izbeigšanos var tikt īstenotas tikai ar nosacījumu, ka šī pati iestāde nenolemj sākt īpašo procedūru, kuras rezultātā Padome var pieņemt lēmumu par šo tiesību pagarināšanu.

69. Tomēr es uzskatu, ka, pakļaujot attiecīgo tiesību pagarināšanu šādai īpašai procedūrai, ko raksturo Padomes vienbalsīgs lēmums, Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punkts neatbilst LESD 218. panta 7. punktam.

70. Atgādināšu, ka šī lēmuma 6. apsvērumā ir norādīts, ka Padomei ir jāapstiprina attiecīgo tiesību piemērojamība atbilstoši īpašai procedūrai, vienlaikus ņemot vērā gan šī elementa jutīgo raksturu nolīgumā ar Korejas Republiku, gan faktu, ka nolīgums jānoslēdz Savienībai un tās dalībvalstīm.

71. Lai gan varu saprast, ka attiecīgo tiesību termiņa pagarināšana uz triju gadu laikposmu no Savienības viedokļa varētu būt pamats Padomes lēmumam pirms katra termiņa beigām, tomēr man ir grūti saprast, kāpēc balsošanas noteikumam, kas tiek prasīts šī lēmuma pieņemšanai, būtu jāatšķiras no tā, kas tika piemērots, Padomei pieņemot lēmumu noslēgt nolīgumu ar Korejas Republiku, proti, kvalificēts balsu vairākums. Tā kā par attiecīgajām tiesībām un principu, saskaņā ar kuru tās tiek automātiski pagarinātas reizi trijos gados, Savienība ir devusi piekrišanu ar lēmumu, kas pieņemts ar kvalificētu balsu vairākumu, es uzskatu, ka par to, ka Savienība atkārtoti uzņemas šīs saistības iekšējā līmenī paralēlisma veidā, arī būtu jāpieņem lēmums, par kuru tiek balsots ar kvalificētu balsu vairākumu.

72. Šajā ziņā atzīmēšu, ka nekas LESD 218. panta 7. punkta formulējumā nenorāda, ka balsošanas noteikumam, kas piemērojams lēmumiem, kuri attiecas uz šajā tiesību normā paredzēto pilnvaru piešķiršanas procedūru, tostarp īpašo nosacījumu formulējumiem, kas papildina attiecīgo pilnvarojumu, būtu jāatkāpjas no noteikuma par kvalificētu balsu vairākumu, kas ir princips LESD

218. panta ietvaros [29].

73. Man šķiet, ka Tiesas judikatūra attiecībā uz citu vienkāršotu procedūru, proti, to, kas paredzēta LESD 218. panta 9. punktā, ir arī šādā virzienā.

74. Šajā pēdējā minētajā tiesību normā ir paredzēta vienkāršota procedūra, lai tostarp definētu nostāju, kas ir jāpieņem Savienības vārdā, kad tā ar attiecīgo starptautisko nolīgumu izveidotajā lēmējstruktūrā piedalās tādu aktu pieņemšanā, kuri ir saistīti ar attiecīgā starptautiskā nolīguma piemērošanu vai īstenošanu [30]. Tiesa uzskata, ka, tā kā LESD 218. panta 9. punktā nav paredzēta "nekāda balsošanas kārtība, Padomei pieņemot tajā norādīto kategoriju lēmumus, piemērojamā balsošanas kārtība ir jānosaka katrā konkrētajā gadījumā, atsaucoties uz LESD 218. panta 8. punktu" [31]. Līdz ar to ir jāuzskata, ka "parasti Padome pieņem lēmumus ar kvalificētu balsu vairākumu un ka tikai [šī noteikuma] otrajā daļā minētajos gadījumos tā lēmumus pieņem vienprātīgi. Šādos apstākļos piemērojamā balsošanas kārtība katrā konkrētajā situācijā ir jānosaka atkarībā no tā, vai uz to attiecas vai neattiecas šie pēdējie minētie gadījumi" [32]. Šādos apstākļos, lai noteiktu, vai atbilstoši LESD 218. panta 9. punktam pieņemts lēmums attiecas uz jomu, kur ir prasīta vienprātība, ir jāatsaucas uz tā materiālo juridisko pamatu [33].

75. Manuprāt, LESD 218. panta 7. punktā paredzētajai vienkāršotajai procedūrai pēc analoģijas ir jāpiemēro argumentācija, ko Tiesa ir izstrādājusi saistībā ar LESD 218. panta 9. punktā paredzēto vienkāršoto procedūru.

76. No tā izriet, ka, ciktāl apstrīdētais lēmums neattiecas uz jomu, kurā ir prasīta vienprātība [34], piemērojamā balsošanas kārtība bija tā, kas paredzēta LESD 218. panta 8. punkta pirmajā daļā, proti, kvalificētais balsu vairākums.

77. Turklāt arguments, saskaņā ar kuru īpašā procedūra, kurai raksturīgs Padomes vienprātīgs balsojums, esot pamatota, ņemot vērā gan attiecīgo tiesību pagarināšanas jutīgo raksturu, gan to, ka nolīgums ar Korejas Republiku ir jānoslēdz Savienībai un tās dalībvalstīm, manuprāt, ir jānoraida. Proti, Tiesa nenoliedzami jau ir atzinusi, ka tad, "ja izrādās, ka nolīguma joma daļēji ietilpst Savienības kompetencē un daļēji – dalībvalstu kompetencē, ir jānodrošina cieša sadarbība starp šīm dalībvalstīm un Savienības iestādēm gan sarunu procesā un nolīguma noslēgšanā, gan uzņemto saistību izpildē" [35]. Tomēr Tiesa ir nospriedusi, ka "šis princips neattaisno Padomes atkāpšanos no LESD 218. pantā paredzēto procesuālo noteikumu un balsošanas kārtības ievērošanas" [36].

[29] Kā ģenerāladvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*] ir norādījis secinājumos lietā Komisija/Padome (C-28/12, EU:C:2015:43, 89. punkts), "procesuālais ietvars Savienības starptautisko nolīgumu apspriešanai un noslēgšanai ir ticis noteikts Lisabonas līgumā, kurā tostarp kā vispārīgs noteikums ir ieviests noteikums par kvalificētu balsu vairākumu. Dalībvalstis ir apstiprinājušas un ratificējušas šo līgumu, un tām tas ir saistošs. Tās nevar izvairīties no noteikumu, kurus tās pašas ir noteikušas, piemērošanas vai ievērošanas".

[30] Skat. spriedumu, 2021. gada 2. septembris, Komisija/Padome (Nolīgums ar Armēniju) (C-180/20, EU:C:2021:658, 28. punkts).

[31] Spriedums, 2021. gada 2. septembris, Komisija/Padome (Nolīgums ar Armēniju) (C-180/20, EU:C:2021:658, 29. punkts).

[32] Spriedums, 2021. gada 2. septembris, Komisija/Padome (Nolīgums ar Armēniju) (C-180/20, EU:C:2021:658, 29. punkts).

[33] Skat. spriedumu, 2021. gada 2. septembris, Komisija/Padome (Nolīgums ar Armēniju) (C-180/20, EU:C:2021:658, 31. punkts un tajā minētā judikatūra). 2018. gada 4. septembra spriedumā Komisija/Padome (Nolīgums ar Kazahstānu) (C-244/17, EU:C:2018:662, 30. punkts) Tiesa uzsvēra nepieciešamību "saglabāt simetriju starp procedūrām, kuras attiecas uz Savienības iekšējo darbību, un procedūrām, kuras attiecas uz tās ārējo darbību, ievērojot Līgumu autoru iedibināto institucionālo līdzsvaru".

[34] Šajā ziņā man šķiet, ka materiālais juridiskais pamats, kas jāņem vērā, ir LESD 167. panta 3. punkts, kas ir minēts Lēmumā 2015/2169. Saskaņā ar šo tiesību normu "Savienība un dalībvalstis kultūras jomā veicina sadarbību ar trešām valstīm un kompetentām starptautiskām organizācijām, jo īpaši ar Eiropas Padomi".

[35] Skat. it īpaši spriedumu, 2015. gada 28. aprīlis, Komisija/Padome (C-28/12, EU:C:2015:282, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).

[36] Spriedums, 2015. gada 28. aprīlis, Komisija/Padome (C-28/12, EU:C:2015:282, 55. punkts).

78. Piebildīšu, Tiesa jau ir nospriedusi, ka "tāpat atvasināta juridiskā pamata pieņemšanu nevar pamatot ar apsvērumiem, kas ir saistīti ar attiecīgās jomas politiski jūtīgo raksturu vai ar nepieciešamību nodrošināt Kopienas rīcības efektivitāti" [37].

79. Visbeidzot ir jānoraida arguments, saskaņā ar kuru, tā kā apstrīdēto lēmumu Padome pieņēma saskaņā ar vienprātības noteikumu, tas *a fortiori* būtu bijis ar kvalificētu balsu vairākumu, ja šāds balsošanas noteikums būtu spēkā, līdz ar to šis lēmums šī iemesla dēļ nebūtu jāatceļ. Šis arguments ir balstīts uz ideju, ka vienbalsīgi pieņemts lēmums noteikti atbilst prasībai par kvalificētu balsu vairākumu. Tomēr šāda argumentācija man šķiet kļūdaina. Proti, noteikums par vienbalsīgu balsojumu nevarēja tikt piemērots, jo tā rezultātā varēja nepieņemt Padomes lēmumu, ar kuru tiek atļauta attiecīgo tiesību pagarināšana. Manuprāt, no tā izriet, ka apstrīdētais lēmums ir jāatceļ tikai tādēļ, ka tas ir pieņemts saskaņā ar balsošanas noteikumu, kas ir pretrunā LESD 218. pantam [38].

80. No visiem iepriekš norādītajiem apsvērumiem izriet – paredzot ka, lai pieņemtu lēmumu par attiecīgo tiesību piemērošanas laikposma pagarināšanu, Padome pieņem vienprātīgu lēmumu, ar Lēmuma 2015/2169 3. panta 1. punktu prettiesiski ir ieviesti tādi pasākumi kā apstrīdētais lēmums, kas ir pastiprināti salīdzinājumā ar procedūru, kura šim nolūkam būtu jāpiemēro saskaņā ar LESD 218. pantu [39].

81. No tā, manuprāt, izriet, ka Komisijas izvirzītais pamats ir pamatots un ka apstrīdētais lēmums līdz ar to ir jāatceļ.

B. Par apstrīdētā lēmuma seku atstāšanu spēkā

82. Padome lūdz Tiesu gadījumā, ja tā atcels apstrīdēto lēmumu, atstāt spēkā tā sekas līdz brīdim, kad ir novērsti atcelšanas iemesli.

83. Atbilstoši LESD 264. panta otrajai daļai Tiesa, ja tā uzskata par vajadzīgu, var noteikt, kuras atceltā akta sekas jāuzskata par galīgām.

84. Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka, ņemot vērā iemeslus, kas attiecas uz tiesisko drošību, šāda tiesību akta sekas var atstāt spēkā tostarp tad, ja tā atcelšanas tūlītēja ietekme izraisītu nopietnu nelabvēlīgu ietekmi uz iesaistītajām personām [40].

37 Spriedums, 2008. gada 6. maijs, Parlaments/Padome (C-133/06, EU:C:2008:257, 59. punkts).

38 Skat. ģenerāladvokāta P. Mengoci secinājumus lietā Komisija/Padome (C-28/12, EU:C:2015:43), kuros viņš uzskatīja – nevar piekrist argumentam, saskaņā ar kuru LESD 218. pantā paredzētais balsošanas noteikums neesot ticis pārkāpts, jo vienprātības balsojumā vienmēr esot ietverts kvalificēts balsu vairākums. Atsaucoties uz ģenerāladvokātes E. Šarpstones [*E. Sharpston*] jau norādīto, ģenerāladvokāts P. Mengoci uzsvēra, ka "lēmums, pret kuru neviens nav iebildis, uzreiz nenozīmē, ka tas ir lēmums, par kuru var vienoties kvalificēts dalībnieku vairākums, ciktāl tāda lēmuma saturu, par kuru var tikt panākts kvalificēts balsu vairākums, var būt nepieciešams papildināt, lai tas varētu tikt apstiprināts vienbalsīgi vai bez jebkādiem iebildumiem" (81. punkts). Šajā ziņā skat. ģenerāladvokātes E. Šarpstones secinājumus lietā Komisija/Padome (C-114/12, EU:C:2014:224, 189. punkts).

39 Līdzīgai argumentācijai skat. spriedumu, 2016. gada 22. septembris, Parlaments/Padome (C-14/15 un C-116/15, EU:C:2016:715, 72. punkts).

40 Skat. it īpaši spriedumu, 2021. gada 2. septembris, Komisija/Padome (Nolīgums ar Armēniju) (C-180/20, EU:C:2021:658, 62. punkts un tajā minētā judikatūra).

85. Šajā gadījumā apstrīdētā lēmuma atcelšana, neatstājot spēkā tā sekas, varētu likt apšaubīt Savienības saistības attiecībā uz attiecīgo tiesību piemērošanas laikposma pagarināšanu uz trim gadiem no 2020. gada 1. jūlija līdz 2023. gada 30. jūnijam un tādējādi traucēt šī nolīguma ar Korejas Republiku pienācīgai izpildei [41].

86. Līdz ar to, manuprāt, juridiskās drošības apsvērumu dēļ būtu jāatstāj spēkā apstrīdētā lēmuma sekas, ja Tiesai būtu jāpasludina tā atcelšana, kā es to ierosinu.

VI. Par tiesāšanās izdevumiem

87. Atbilstoši Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktam lietas dalībnieks, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, sedz tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā pēdējai minētajai šis spriedums ir nelabvēlīgs, tai ir jāpiesprež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

88. Saskaņā ar Reglamenta 140. panta 1. punktu dalībvalstis, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas. Līdz ar to ir pamats nospriest, ka Francijas Republika un Nīderlandes Karaliste sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

VII. Secinājumi

89. Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, ierosinu Tiesai:

1) atcelt Padomes Lēmumu (ES) 2020/470 (2020. gada 25. marts) par tiesību termiņa pagarinājumu attiecībā uz audiovizuāliem kopražojumiem, kā noteikts Brīvās tirdzniecības nolīguma starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Korejas Republiku, no otras puses, Protokola par sadarbību kultūras jomā 5. pantā;

2) atstāt spēkā Lēmuma 2020/470 sekas;

3) piespriest Eiropas Savienības Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus; un

4) nospriest, ka Francijas Republika un Nīderlandes Karaliste sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

[41] Pēc analoģijas skat. spriedumu, 2021. gada 2. septembris, Komisija/Padome (Nolīgums ar Armēniju) (C-180/20, EU:C:2021:658, 63. punkts un tajā minētā judikatūra).